

zagorja, Zagreb 1991. — T. Đurić i D. Feletar, Stari gradovi, dvorci i crkve sjeverozapadne Hrvatske, Koprivnica 1992. — M. Kruhek, Graditeljska baština karlovačkog Pokuplja, Karlovac 1993. L. D.

DVOŘÁK, Max, češki povjesničar umjetnosti i konzervator (Roudnice na Labi, 14. VI. 1874 — Hrušovany kraj Znojma, 8. II. 1921). Studirao u Pragu i Beču. Od 1905. profesor na Univerzitetu u Beču, konzervator Centralne komisije za spomenike i predstojnik Historijsko-umjetničkoga instituta. Pripadnik tzv. bečke škole povijesti umjetnosti (Wickhoff, Riegl), utemeljuje »povijest umjetnosti kao povijest duha«. Kao glavni konzervator i predsjednik Centralne komisije definirao je principe o integralnom čuvanju spomenika bez restauriranja u »čistom« stilu, koji su temelj suvremene teorije zaštite spomenika. U sklopu reorganizacije konzervatorske službe u austroug. zemljama osniva konzervatorske urede u Splitu za Dalmaciju (F. Bulić) i u Puli za Istru (A. Gnirs). Bio je stručni savjetnik kod restauriranja Dioklecijanove palače. Objavio je više radova o umjetničkim spomenicima u Dalmaciji.

BIBL.: *Das Kloster Monte Merlo bei Tkon auf der Insel Pasman*, Jahrbuch CC, 1907; *Spalato (Restaurierungsfragen)*, ibid., 1909; *Der Diokletianische Palast in Spalato*, MCC, 1909; *Italianische Kunstwerke in Dalmatien*, Jahrbuch CC, 1911; *Der Hrvojetturm in Spalato*, ibid.; *Die Kunst des Mittelalters und der Neuzeit an der österreichischen Küste der Adria — Dalmatien und das österreichische Küstenland*, Vorträge gehalten im März 1910 anlässlich der ersten Wiener Universitätsreise, Wien i Leipzig 1911, str. 169—188; *Der Diokletianische Palast in Spalato (Sitzungsprotokoll)*, MCC, 1913; *Der Diokletianische Palast in Spalato*, Kunstchronik und Kunstmarkt, 1919—20, 47.

LIT.: Ein Gedenkblatt zur Trauerfeier für Max Dvořák, Wien s. a. — S. Knežević, Bilješka o Maxu Dvořáku, ŽU, 1976, 24—25. Iv. Mat.

DYGGVE, Ejnar, danski arhitekt i arheolog (Liepaja, Latvija, 17. X. 1887 — København, 6. VIII. 1961). Od 1922—23. sudjelovao je uz J. Brøndsteda i F. Weilbacha kod arheol. iskapanja u Solinu, a 1929—32. bio je arhitekt-konzervator Arheološkog muzeja u Splitu. Njegova istraživanja Solina i drugih mjesta u Dalmaciji rezultirala su fundamentalnim tezama, osobito na području starokršć. arheologije. Rezultati istraživanja naših krajeva skupljeni su u 50-ak objavljenih radova i u posebnom arhivu »Ejnar Dyggve-Split« koji se čuva u Urbanističkom zavodu Dalmacije u Splitu. Najveći njegov doprinos istraživanju Solina je geneza urbanog razvoja, amfiteatra, teatra, kršć. kulnog centra, grobnih bazilika, pri čemu su posebno važna otkrića hipetralne bazilike na Marusincu, starohrv. crkava Sv. Stjepana na Otoku te Sv. Petra i Mojsija. Studijama o Dioklecijanovoj palači (osobito o ulozi Peristila), Polačama na Mljetu, vili u Mogorjelu,

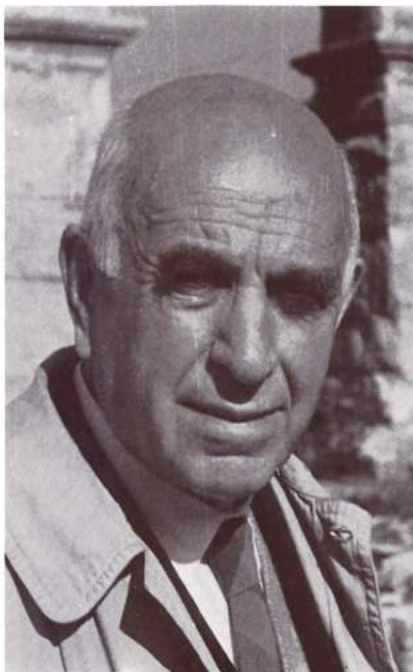

DVORAC MARUŠEVAC

analizama ranosrednjovj. građevina (Sv. Petar u Omišu, Sv. Luka na Lastovu), kao i tezama o adriobizantinizmu i o porijeklu ranosrednjovj. arhitekture pridonio je jasnijem određenju položaja našega graditeljstva unutar sredozemnog i jadranskog područja. Član mnogih svjetskih akademija i znanstvenih institucija, dopisni član JAZU i počasni građanin Solina.

BIBL.: *Recherches à Salone*, I, København 1928 (s J. Brøndstedom) i II, København 1933 (s F. Weilbachom); *Forschungen in Salona*, III, Wien 1939 (s R. Eggerom); *Funktionalismen i amfiteatret*, København 1950; *History of Salonitan Christianity*, Oslo 1951; *Nouvelles recherches au péristyle du Palais de Dioclétien à Split*, Acta ad archaeologiam et artium historiam pertinentia, I, Oslo 1962, 1—6; — *Izabrani spisi*, Split 1989 (uredili N. Cambi i T. Marasović).

LIT.: T. Marasović, Ejnar Dyggve i graditeljsko nasljeđe Dalmacije, Urbs, 1958, str. 122—126. — S. Piplović, Istraživanje graditeljskog nasljeđa u Dalmaciji od strane danskog fonda i E. Dyggvea, VjAHD, 1987, 80. — A. Duplancić, Dalmatica Ejnara Dyggvea, ibid. T. Mar.

EJNAR DYGGVE